Telefon № 11. Cena 25 groszy.

Gazeta Nowska

Abonament miesięczny w ekspedycji 90 groszy, z opłatą pocztową 98 groszy. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie lub tem podobnych nie przewidzianych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Od ogłoszeń pobiera się za 1-łam. wiersz 15 groszy. Reklamy przed dziełem ogłoszeń wiersz 35 groszy. — „Gazeta Nowska" wychodzi 1 raz tygodniowo a mianowicie w piątek. — Wydawca, drukiem i nakładem Władysława Wesołowskiego w Nowem (Pomorze). Prenumerata płatna zgóry. Ogłoszenia płatne natychm. Redaktor odpowiedz. Władysław Wesołowski, Nowe.

Nr. 49. Nowe, sobota 7-go listopada 1935 r. Rok XII.

Dalsze ulgi w spłacie zaległych składek.

Minister opieki społecznej podpisał zarządzenie, wprowadzające dalszą ulgę w spłacie zaległości z tytułu składek na rzecz ubezpieczeń społecznych.

W marcu r. b. wydane zostało, jak wiadomo, zarządzenie, zezwalające instytucjom ubezpieczeń społecznych na przyjmowanie obligacyj 6 proc. Pożyczki Narodowej na spłatę zaległych składek wraz z odsetkami zwłoki, których termin uiszczenia upływał przed 1 stycznia 1934 r. Ostatnie rozporządzenie wprowadza dalszą ulgę dla płatników, przedłużając ten termin do 1 kwietnia 1935 r., t. j. o 15 miesięcy.

Ulgi w spłacie pożyczek hipotecznych.

Minister opieki społecznej wydał zarządzenie, zezwalające Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych i Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu na przyjmowanie obligacyj Pożyczki Narodowej na spłatę zaległych rat amortyzacyjnych, odsetek i odsetek zwłoki od pożyczek hipotecznych udzielonych przed 1 stycznia 1934 r.

Obligacje, składane na pokrycie tych należności, przyjmowane będą po kursie emisyjnym, t. j. po 96 zł za 100 zł wartości nominalnej.

W sprawie opłat za ogłoszenia w Monitorze Polskim.

Samorząd gospodarczy, uważając, iż dotychczasowe zarządzenia władz centralnych nie unormowały w zadawalający sposób kwestji opłat za ogłoszenia w Monitorze Polskim, dotyczące wykreśleń z rejestru handlowego — podjął ponownie akcję, mającą na celu obniżenie wysokości tych opłat.

W Związku z tem Związek Izb Przemysłowo-Handlowych wystąpił do Prezydjum Rady Ministrów z dezyderatem, aby firmy, które zgłosiły wniosek o wykreślenie z rejestru na podstawie art. XXX § 2 przepisów, wprowadzających kodeks handlowy, były całkowicie zwolnione od opłat za zgłoszenia w Monitorze Polskim wzgl. zwolnione od obowiązku ogłaszania tego rodzaju wniosków w Monitorze, oraz, aby opłaty za wszelkie ogłoszenia w tymże urzędowym organie obniżono o połowę, t. j. z 50 gr do 25 gr za wyraz.

Namiastki bronią Italji przeciw sankcjom.

Nigdy może Włochy nie interesowały się tak żywo zagadnieniami surowcowemi, jak w obecnym okresie. Te nastroje przypominają zupełnie okres wojny światowej w Niemczech, gdy setki chemików pracowały nad tworzeniem olbrzymiej ilości namiastek i surowców zastępczych. Tą samą drogą idą dzisiaj Włochy, którym Mussolini rzucił hasło stworzenia „surowców i tkanin obrony". Olbrzymie plakaty w oknach wystawowych, propaganda w kinach i przez radjo, a przedewszystkiem intensywna akcja w całej prasie włoskiej — oto zewnętrzne przejawy tych poczynań propagandowych.

Niezależnie jednak od tego w laboratorjach wielkich fabryk realizowane są próby tworzenia nowych włókień i syntetycznych surowców, do których zaliczyć należy w pierwszym rzędzie sztuczną wełnę, produkowaną z kazeiny, a której nadano nazwę lanital. Włochy posiadają dostateczną ilość kazeiny na produkcję lanitalu. Według prowizorycznych obliczeń, zapasy kazeiny pozwalają na produkcję 20 miljonów kg. rocznie sztucznej wełny, co pokrywałoby niemal połowę zapotrzebowania Włoch.

Fabryka koncernu Snia Viscosa w Cesano Maderno będzie mogła już w najbliższym czasie produkować w swych nowych zakładach 50.000 kg. dziennie. Proces techniczny, który dotychczas zachowywany był w ścisłej tajemnicy, ujawniony został obecnie przez wynalazcę Antonio Ferritti i przedstawia się szczególnie interesująco. Przy próbach, jakie dokonywane są obecnie nad ulepszeniem procesu przeróbki wełny z kazeiny, zastosowano te same maszyny, jakie służyły wynalazcy przy produkcji sztucznej skóry. Produkcja sztucznej wełny odbywa się w ten sposób, że serwatka przy pomocy specjalnych kwasów ulega zgęszczeniu, a następnie sproszkowaniu, poczem zostaje upłynniona i skierowana do specjalnych kotłów, w których ulega zmieszaniu z całym szeregiem chemikalji.

Chemicy włoscy nie ograniczyli się jednak do stworzenia sztucznej wełny, gdyż obecnie prowadzone są znajdujące się już w stadjum końcowem prace nad produkcją sztucznego włókna bawełnianego, wytwarzanego z celulozy. W ten sposób bowiem Włochy byłyby w możności zamiast bawełny na sumę około 1 miljarda lir przywozić tylko za 150 miljonów rocznie celulozy dla produkcji sztucznego włókna, które pod względem jakości odpowiadać ma najwyższym gatunkom bawełny. Również i te prace, prowadzone na terenie fabryk Cesano Maderno, otoczone są ścisłą tajemnicą, jakkolwiek fachowcy z dziedziny włókiennictwa podkreślają, że wytwarzanie celulozy z niektórych roślin stanowi ostatnio przedmiot badań chemików w całym szeregu państw.

Bardziej konkretnie przedstawiają się wyniki osiągnięte w dziedzinie zastępowania tylko części bawełny używanej przy produkcji włókienniczej przez skotonizowane konopie. W ostatnich dniach cały szereg wielkich domów towarowych we Włoszech rzucił na rynek białą tkaninę, składającą się w połowie z bawełny, w połowie zaś ze skotonizowanych konopi. Kalkuluje się ona 5 razy taniej w handlu detalicznym, aniżeli analogiczne gatunki białego płótna bawełnianego, używanego na bieliznę pościelową. W ten sposób uzyskano praktyczne wyniki w postaci ewentualnego zmniejszenia o połowę spożycia bawełny przy produkcji tego rodzaju artykułów pierwszej potrzeby. Konopie stanowią, jak wiadomo, obok jedwabiu, podstawowy surowiec włoski, którego Italja posiada poddostatkiem. Tutaj nie próbowano naśladować bawełny, co nie byłoby wykluczone. Istnieją bowiem możliwości wyprodukowania z konopi takiego włókna, któreby pod względem długości i średnicy odpowiadało bawełnie.

Wszystkie te poczynania związane są ściśle z wojną i służą jako odpowiedź na sankcje gospodarcze.

Wakacje świąteczne w szkołach.

Po doświadczeniach ubiegłych lat, kiedy to na okres świąt Bożego Narodzenia wprowadzono w szkolnictwie powszechnem i średniem trzytygodniowe ferje świąteczne, w roku bieżącym powrócono do starego zwyczaju wakacyj dwutygodniowych.

W roku bieżącym przerwa w naukach w okresie świąt Bożego Narodzenia będzie trwała od 23-go grudnia do 8-go stycznia 1936 r. włącznie. Zatem rozpoczną się lekcje 9 stycznia 1936 r.

Z życia K. S. M. m.

Dzięki sprężystości zarządu K. S. M. m. rozwija się pomyślnie, o czem świadczy ostatnia akademja, urządzona w dzień święta młodzieży, na której to druhowie odegrali z wynikiem dodatnim sztukę w 1 akcie „Zdobyłeś mnie sercem".

Staraniem ks. asystenta Kamińskiego rozpoczął się od dnia 1 grudnia konkurs gier sportowych o palmę pierwszeństwa w ping-pongu i szachu. Zakończenie gier i wręczenie zwycięzcom nagród nastąpi w dniu 26 grudnia na wspólnym wieczorku towarzyskim, połączonym z różnemi niespodziankami, w Domu Hallera.

Kat. Stow. Młodzieży

żeńskiej urządza w niedzielę, dnia 8 grudnia uroczyste miesięczne zebranie ku czci Niepokalanego Poczęcia Najśw. Marji Panny, Patronki Stowarzyszenia, na które zaprasza uprzejmie Szanownych Rodziców druchen. Początek o godzinie 8 wieczorem.

W sobotę wspólna spowiedź św., w niedzielę o 9 i pół wspólna komunja św.

Zarząd.

Wyścig zbrojeń na morzu.

W admiralicji angielskiej liczą się z tem, że o ile na konferencji flotowej, która rozpocznie się 9 b. m. w Londynie, nie dojdzie do porozumienia w sprawie ograniczenia tonażu pancerników linjowych, niezbędną stanie się wówczas budowa superdrednoughtów o niewidzianych dotąd rozmiarach, sięgających 50-60.000 tonn. Koszty budowy takiego giganta stalowego wyniosą do 12 miljonów funtów (zgóra 300 miljonów złotych). Za przykładem Anglji pójdą niewątpliwie inne państwa, które nie zechcą wystawiać swej floty wojennej na sztych wobec przewagi nieuchronnej pływających olbrzymów angielskich.

Dla ubogich dzieci.

Zbliżają się święta Bożego Narodzenia, święta sprawiające najwięcej radości naszym dzieciom. Pragnąc obdarzyć ubogą dziatwę naszej szkoły, uprasza się Sz. Obywatelstwo, aby przyszło nam z pomocą w urządzeniu gwiazdki, nadsyłając na ręce opiekuna koła P. C. K. p. Marciniaka ofiar w postaci: odzieży, obuwia, artykułów żywnościowych, pieniędzy i t. p. Termin nadsyłania ofiar do dnia 15 b. m. Mając nadzieję, że Sz. Obywatelstwo nie odmówi swej pomocy przesyłamy serdeczne podziękowania.

Grono Nauczycielskie
Szkoły Powszechnej w Nowem.

Godziny handlowe.

Godziny handlowe. W okresie przedświątecznym od 17 do 23 grudnia składy mogą być otwarte do godz. 21. w ostatnią niedzielę przed świętami, t. j. 22 bm. — od 13 do 18. W wigilię Bożego Narodzenia (wtorek) składy i restauracje oraz kawiarnie otwarte będą do godz. 18.

Japonja frontem ku Zachodowi.

„Jaką jest właściwie dzisiaj etyka polityczna Zachodu? Jak się przedstawia i czem jest etyka polityczna Anglji i innych państw w obecnym konflikcie abisyńskim?“ — rzucił pytanie Eiji Amau, radca japońskiego M. S. Z., dziennikarzom zagranicznym, zgromadzonym na konferencji prasowej w gmachu M. S. Z.

A gdy pytanie jego zawisło w powietrzu, dodał sam:

„Wydaje mi się, iż cała dyskusja na temat sankcyj i pokoju jest niczem innem, jak targowaniem się“.

Ton i treść tego oświadczenia oddają wyraźnie nastrój poczucia wyższości moralnej, jaki panuje w Japonji w stosunku do mocarstw zachodnich. Faktyczna, techniczna i gospodarcza niezależność Japonji, osiągnięta po latach długiego terminowania w szkole zachodniej, nastraja ją dzisiaj wręcz krytycznie w stosunku do ideologji państw zachodnich, tembardziej, iż w polityce wewnętrznej i w ruchu oświatowym, wychowawczym odseparowują się dzisiaj Japończycy coraz energiczniej od wszystkiego, co ma związek z kulturą europejską.

Tej taktyce izolowania się od wpływów Zachodu odpowiada taktyka i polityka izolacji (splendid isolation) nazewnątrz. Zwłaszcza teraz, gdy Europa uwikłała się sama w sieć konfliktów wewnętrznych, wydaje się Japonji każda cena, jakąby musiała zapłacić za zbliżenie z tem lub innem mocarstwem, zbyt wysoką. Teraz też nie chce Japonja iść na żadne kompromisy w polityce zagranicznej.

To też główną wytyczną Japonji w obecnej jej polityce ścisłej neutralności w obliczu konfliktu włosko-angielsko-abisyńskiego jest dążenie do rozbudowania swej potęgi w takich rozmiarach, by mogła ona sama przeciwstawić się każdej, możliwej ingerencji Zachodu na froncie polityki Dalekiego Wschodu. Tokio nie chce uznawać nadal żadnego wpływu Londynu, Paryża, Rzymu czy Berlina lub Moskwy na bieg rzeczy w Azji.

Gdy Japonja otrzymała zaproszenie na konferencję morską do Londynu, zwróciło Tokio uwagę, iż moralna premissa paktów flotowych z Waszyngtonu i Londynu — mianowicie wykluczenie wojny jako narzędzia polityki — została właściwie zlikwidowana w ostatnich czasach. Zgodziła się na udział w konferencji, ale z zastrzeżeniem, iż żądać będzie dla siebie zwiększenia floty wojennej do poziomu floty angielskiej lub amerykańskiej. Ze wszystkich względów, politycznych, militarnych, taktycznych, zbrojenia na morzu są w Japonji popularne i nie odstąpi ona od nich, tembardziej teraz, gdy widzi, iż Anglja może i musi wzmacniać swoją flotę dla utrzymania hegemonji na wodach europejskich, nie mogąc już marzyć o powiększeniu swych eskadr na Pacyfiku.

Polityka Japonji w Chinach wyzyskuje w całej pełni rozdarcie i osłabienie wewnętrzne Europy. Nie liczy się tutaj Tokio z żadnemi względami na interesy mocarstw zachodnich i hasłem jego jest najwidoczniej: „Teraz albo nigdy!“ Nie liczy się również Japonja z interesami Rosji, wobec której zajmuje stanowisko energiczne. I w tym wypadku rachuje Tokio na absencję Europy, a w dalszych swych rachubach nie waha się widać brać pod uwagę starcia zbrojnego z Z. S. R. R.

Ostatecznym i głównym celem obecnej polityki japońskiej jest wyparcie całkowite Zachodu ze Wschodu. Do tego celu dąży Tokio uparcie i bez kompromisów, zarówno na drodze ekspansji militarnej jak gospodarczej.

Sztuka z przed tysiąca lat.

W Europie rzadko który utwór sceniczny z wyjątkiem dzieł klasycznych przetrwał na scenie dłużej niż sto lat. Inaczej w Chinach, gdzie sztuki mające za sobą setki lat cieszą się nadal wielkiem powodzeniem. W Little Theatre w Londynie cieszy się teraz ogromnem powodzeniem tłómaczona z chińskiego oryginału sztuka, której data powstania przypada na rok 1002.

Niemowlę dyktatorem mody.

Syn księcia i księżny Kent został ochrzczony w prywatnej kaplicy pałacu Buckingham. Królowa przysłała jako prezent dla noworódka szal i płaszcz, które odbiegają zupełnie od dotychczasowych wzorów. Płaszcz ten był z białego jedwabiu zahaftowanego niebieskimi nićmi. Moda londyńska podchwyciła natychmiast ten pomysł i w eleganckich magazynach wystawiają teraz jako modele tylko takie płaszcze, jak ów ofiarowany przez królową. Baby dyktuje modę w snobistycznym światku londyńskim.

Największy głośnik.

W Nowym Yorku zainstalowano głośnik, który jest największy ze wszystkich tego rodzaju aparatów na świecie. Głośnik ten jest tak potężny, że głos jego dominuje nawet nad szumem wodospadu Niagary. Na próbę użyto go też zamiast syreny okrętowej i okazało się, iż na okrętach słyszano go z odległości 4—5 kilometrów. Głośnik posiada wzmacniacz w postaci motory elektrycznego.

Konkurencja olbrzymów morskich.

Największy transatlantycki okręt angielski „Queen Mary" nie jest jeszcze gotów, a już wre walka konkurencyjna między właścicielem olbrzyma Cunard-Line a francuską Compagnie Generale, do której należy transatlantyk „Normandie", posiadacz i zdobywca „błękitnej wstęgi" oceanów. Cunard Line i Compagnie Generale wynajęły w N. Yorku lokale na swe biura okrętowe w największym i najpiękniejszym drapaczu nieba, w gmachu Rockefellerowskiej Radio-City. W oknie wystawowem Compagnie Generale znajduje się model „Normandie". Okno lokalu Cunard Line świeci... pustką. Natomiast na szybie naklejony jest plakat treści następującej: „Żałujemy bardzo iż nasze okno wystawowe jest zbyt małe, aby mogło pomieścić model „Queen Mary". Mniejszy model nie dałby należytego pojęcia o właściwych rozmiarach nowego okrętu.

Ogłoszenie.

We wtorek, dnia 10 grudnia b. r. o godz. 20-tej odbędą się w szkole powszechnej (sala rysunkowa) WYKŁADY POPULARNO-NAUKOWE.

Program wykładów:

1. Ustrój Kościoła w Polsce — nacz. sądu p. Czerski.
2. Jaką była ziemia niegdyś — p. Sękowski.

Ze względu na interesującą treść referatów, społeczeństwo nowskie niewątpliwie tłumie przybędzie na wykłady, a tem samem da dowód, że poczynienia kulturalno-oświatowe nie są mu obojętne.

Wstęp wolny.

Przewodniczący Komisji Oświatowej.

Obwieszczenie.

Zarząd Miejski sprzeda drogą przetargu publicznego barakę miejską, położoną przy ul. Nowej.

Przetarg odbędzie się w środę, dnia 11 grudnia b. r. o godzinie 11-tej przed poł. w Ratuszu.

Bliższych informacyj udziela Zarząd Miejski,
Nowe dnia 5 grudnia 1935 r.

Zarząd Miejski
(—) Kuchczyński
burmistrz.

Ochronka Miejska w Nowem

urządza w niedzielę, dnia 15 grudnia b. r. o godzinie 5-tej po południu na sali p. Borkowskiego

Przedstawienie gwiazdkowe

z następującym programem:

1. Wiersze wstępne.
2. „Ojczyzna nasza" — ćwiczenie rytmyczne.
3. Obrazek sceniczny p. t.

„Anioł opiekuńczy Polski i Polska".

4. Korowód motyli.
5. Deklamacja „Święta służba".
6. Obrazek sceniczny w 1 akcie „Polskie niebo".
7. Wiersz gwiazdkowy.
8. Djalog gwiazdkowy.
9. Jasełka Polskie.
10. Śpiew i zakończenie.

Próba generalna dla dzieci w sobotę o godzinie 3-ciej po poł.

Ceny miejsc:
I miejsce 1,49, II miejsce 0,99 zł, wstęp na salę 0,49 zł.

O liczny udział proszą

Siostry Służb. M.

Ogłoszenie

Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Nowego w Nowem.

Na podstawie art. 55 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 95 poz. 860) zatwierdziło Ministerstwo Skarbu reskryptem z dnia 19 października 1935 r. Nr. D. II. 20081/4/35 likwidację Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Nowego.

Likwidatorami mianowani zostali:
p. Ignacy Sobieraj
i p. Dominik Frydrychowski
zamieszkali w Nowem.

Po myśli art. 60 wyżej cytowanego rozporządzenia wzywamy wszystkich wierzycieli, by w ciągu 6-ciu miesięcy zgłosili do nas swe wierzytelności.

Nowe, dnia 16 listopada 1935 r.

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Nowego w likwidacji.

(—) Frydrychowski. (—) Sobieraj.

Korzystna okazja!

Kto pragnie szybko i poprawnie władać językiem polskim, komu leży na sercu fachowa pomoc dla swych dzieci, uczęszczających do szkoły, wreszcie kto chce mieć dobrze przygotowanego syna lub córkę do egzaminu wstępnego do gimnazjum, ten niech nie zwleka i spieszy po informacje do eksp. „Gazety Nowskiej", gdzie niebawem przekona się o **zniżonej cenie i dostępnej dla wszystykich.**

Czołem.

Dnia 8 grudnia 1935 r. odbędzie się

Walne zebranie
Tow. Gimn. „Sokół" w Nowem

w Domu Hallera o godz. 1 1/2 po poł. Wszystkich członków nieczynnych jak i czynnych prosi się o punktualne przybycie.

Czołem!

Zarząd.

Wielebnemu Ks. Prob. Bartkowskiemu, Cechowi Szewskiemu, Towarzystwu Przemysłowców, oraz wszystkim krewnym i znajomym, którzy wzięli udział w oddaniu ostatniej przysługi mej zmarłej żonie, również za złożone wieńce i wyrażone współczucie składa serdeczne

Bóg zapłać!

Jan Dunajski z córką Halusią.

Za zakłócenie porządku szkolnego i nietaktowne zachowanie się względem nauczyciela p. Marciniaka

przepraszam.

Franciszka Openkowska.

Muzycy

zawodowi wzgl. amatorzy, opanowujący jakikolwiek instrument, są mile widziani w sobotę o godz. 8-mej wieczorem w hotelu p. Borkowskiego.

J. Chudziński.